بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ജുമുഅഃ ഖുത്ത്ബ സംഗ്രഹം 16-10-2026

നബിതിരുമേനി(സ)യുടെ ലളിതജീവിതം

സയ്യിദുനാ അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ഹദ്റത്ത് ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് അൽ ഖാമിസ് (അയ്യദഹുല്ലാഹ്..) യു.കെ യിലെ മസ്ജിദ് മുബാറക്കിൽ വച്ച് നിർവഹിച്ചത്

اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ-
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ○ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ○ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ○
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ○ صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ○

തശഹ്ഹുദ്, തഅവ്വുദ്, സൂറത്തുൽ ഫാത്തിഹ എന്നിവ ഓതിയ ശേഷം ഹുസൂർ അൻവർ (അയ്യദഹുല്ലാഹ്) സൂറസ്വാദിലെ ഒരു ആയത്തിന്റെ തർജമ കേൾപ്പിച്ചു:

നീ പറയുക: ഈ പ്രബോധനത്തിനോ പ്രവൃത്തിക്കോ ഞാൻ നിങ്ങളോട് യാതൊരു പ്രതിഫലവും ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല; നാട്യത്തോടെ സംസാരിക്കുന്ന ശീലവും എനിക്കില്ല!

'ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് ഈ ദൈവികസന്ദേശം എത്തിച്ചുതരുകയും വിജയമാർഗങ്ങൾ കാണിച്ചുതരുകയും ചെയ്യുന്നത് നിങ്ങളുടെ ഇഹപരജീവിതങ്ങൾ നന്നാക്കാനും നിങ്ങളുടെ ഗുണത്തിനു വേണ്ടിയും മാത്രമാണ്. ഈ പ്രവർത്തനത്തിന് പ്രതിഫലമായി നിങ്ങളിൽ നിന്ന് എനിക്ക് യാതൊന്നും ആവശ്യമില്ല. സകല ഖജനാവുകളുടെയും ഉടമയായ അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നാണ് എനിക്ക് പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നത്' എന്ന് ജനങ്ങളോട് പ്രഖ്യാപിക്കാൻ ഈ ആയത്തിലൂടെ അല്ലാഹു നബിതിരുമേനിയോട് കല്പിക്കുന്നു

ഹുസൂർ അൻവർ പറയുന്നു:

നബിതിരുമേനി(സ)യുടെ ജീവിതം ഇത്തരം നാട്യങ്ങളിൽ നിന്ന് തികച്ചും മുക്തമായിരുന്നു. ജീവിതം നാട്യങ്ങളിൽനിന്ന് മുക്തമായാൽ അവിടെ ലൗകിക മോഹങ്ങൾക്ക് സ്ഥാനമുണ്ടാകില്ല; ആവശ്യങ്ങൾ അല്ലാഹു തന്നെ നിറവേറ്റിക്കൊടുക്കുന്നു. സത്യവിശ്വാസികൾക്കും ഇതിൽ വലിയ ഉപദേശമുണ്ട് സ്വന്തം ജീവിതം ലളിതമാക്കുക, ആർഭാടങ്ങളിൽ നിന്ന് അകറ്റിനിർത്തുക. ഹദ്റത്ത് ഉസ്മാൻ ബിൻ അഫ്ഫാൻ (റ) പറയുന്നു: നബി (സ) അരുൾ ചെയ്തു:ആദം സന്തതിക്ക് ഈ മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾക്കപ്പുറം യാതൊരു അവകാശവുമില്ല- അവന് താമസിക്കാൻ ഒരു വീട്, അവന്റെ ശരീരം മറയ്ക്കാൻ തക്ക വസ്ത്രങ്ങൾ, ഒപ്പം അല്പം ഉണങ്ങിയ റൊട്ടിയും വെള്ളവും!

തനിക്ക് യാതൊരു വിധ ആർഭാടങ്ങളുടെയും ആവശ്യവുമില്ല എന്ന് തന്റെ അവസ്ഥയും ജീവിതവും മുഖേന നബിതിരുമേനി(സ) ഇതിലൂടെ വരച്ചുകാട്ടുന്നു.അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് അവിടുന്ന് ഹദ്റത്ത് അബൂ സഈദ് ഖുദ്രി(റ) ഉദ്ധരിച്ച പ്രാർത്ഥന നിരന്തരം ചൊല്ലിയിരുന്നത്. പാവങ്ങളെ സ്നേഹിക്കാൻ ജനങ്ങളെ ഉപദേശിച്ചിരുന്ന നബി (സ) ഇപ്രകാരം സ്വയം പ്രാർഥിച്ചിരുന്നതായി അദ്ദേഹം കേട്ടിരുന്നു:അല്ലാഹുവേ, ഒരു മിസ്കീനായി എന്നെ ജീവിപ്പിക്കുകയും ഒരു മിസ്കീനായി മരിപ്പിക്കുകയും മിസ്കീന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ എന്നെ എഴുന്നേൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ!

ഹദ്റത്ത് അബു ഉമാമ (റ) വിവരിക്കുന്നു:

ഒരിക്കൽ സ്വഹാബികൾ നബി (സ)-യുടെ സന്നിധിയിൽ ലോകത്തെക്കുറിച്ചും ഐഹിക കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ നബി (സ) രണ്ടുതവണ അവരെ അഭിസംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരം ഉണർത്തി: നിങ്ങൾക്കറിയുമോ, തീർച്ചയായും ലളിതജീവിതം ഈമാനിന്റെ ഭാഗമാണ്. തീർച്ചയായും ലളിതജീവിതം ഈമാനിന്റെ ഭാഗമാണ്.

ഹദ്റത്ത് ഇംറാൻ ബിൻ ഹുസൈൻ(റ) വിവരിക്കുന്നു:

നബിതിരുമേനി(സ) പറഞ്ഞു: തീർച്ചയായും മുഅ്മിനും ദരിദ്രനും ചോദിക്കുന്നതിൽനിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കുന്നവനും കുടുംബഭാരമുള്ളവനുമായ തന്റെ ദാസനെ അല്ലാഹു സ്നേഹിക്കുന്നു. തന്റെ ലാളിത്യവും ഉള്ളതിൽ തൃപ്തിപ്പെടുന്ന ജീവിതശൈലിയും കൊണ്ടേ ഒരുവന് മറ്റുള്ളവരോട് ചോദിക്കുന്നതിൽനിന്നും വിട്ടുനിൽക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ഹദ്റത്ത് അബ്ദുല്ലാഹ് ബിൻ ഉമർ (റ) വിവരിക്കുന്നു:

ദരിദ്രരായ മുഹാജിറുകൾ റസൂൽ കരീം (സ) യുടെ സന്നിധിയിൽ ധനികരുടെ ഉന്നത പദവിയെ ചൊല്ലി പരാതിപ്പെട്ടപ്പോൾ നബി (സ) അവർക്ക് സുവാർത്ത നൽക, ദരിദ്രരായ മുഅ്മിനീങ്ങൾ,

ധനികരായ മുഅ്മിനീങ്ങളെക്കാൾ അര ദിവസം അഥവാ അഞ്ഞൂറ് വർഷം മുമ്പ് സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്!

നിവേദകനായ മൂസാ ഖുർആനിലെ ഈ ആയത്ത് പാരായണം ചെയ്തു: തീർച്ചയായും നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ അടുക്കലുള്ള ഒരു ദിവസം, നിങ്ങൾ എണ്ണിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആയിരം വർഷങ്ങൾക്ക് തുല്യമാകുന്നു. (അൽ-ഹജ്ജ്: 47) അര ദിവസം എന്നാൽ അഞ്ഞൂറ് വർഷം എന്നർഥം. ഹുളൂർ അരുൾ ചെയ്തു:

ഇതിന്റെ അർത്ഥം മനുഷ്യൻ കൈയുംകെട്ടി ജോലിയൊന്നും ചെയ്യാതെ വെറുതെ ഇരിക്കണം എന്നല്ല! മറിച്ച്, പൂർണ്ണ ശ്രദ്ധയോടും കഠിനാധ്വാനത്തോടുംകൂടി ജോലിചെയ്യുക, ലളിതമായ ജീവിതം നയിക്കുക, ഉള്ളതുകൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടുക, അല്ലാഹുവിനോട് നന്ദി കാണിക്കുക- ഇതൊക്കെയാണ് ഒരു മുഅ്മിന്റെ ഈമാൻ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന സ്വഭാവ ശീലങ്ങൾ.

ഹദ്റത്ത് അബ്ദുല്ലാഹ് ബിൻ ഉമർ (റ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു:റസൂൽ കരീം (സ) എന്റെ തോളിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു: നീ ലോകത്ത് ഒരു പരദേശിയെപ്പോലെ അല്ലെങ്കിൽ വഴിപോക്കനായ ഒരു യാത്രക്കാരനെപ്പോലെ ജീവിക്കുക!

ഇബ്നു ഉമർ (റ) പറയുമായിരുന്നു: വൈകുന്നേരം ആയാൽ രാവിലെയാകാൻ കാത്തു നിൽക്കരുത്; രാവിലെയായാൽ വൈകുന്നേമാകാനും കാത്തു നിൽക്കരുത്! ആരോഗ്യമുള്ളപ്പോൾ രോഗകാലത്തേക്കും ജീവിതകാലത്ത് മരണാന്തര ജീവിതത്തിനും വേണ്ടിയും മുൻകരുതലുകൾ എടുക്കുക!

ഹദ്റത്ത് ഉമർ (റ)ൽ നിന്ന് നിവേദനം:അദ്ദേഹം മിമ്പറിൽ വെച്ച് പറഞ്ഞു: നബി (സ) അരുൾ ചെയ്തു: നസ്വാറാക്കൾ മയമിന്റെ മകനെ സ്തുതിക്കുന്ന തിൽ അതിരുകവിഞ്ഞതുപോലെ, നിങ്ങൾ എന്നെ പ്രകീർത്തിക്കുന്നതിൽ അതിരുകവിഞ്ഞു പോകരുത്! ഞാൻ അല്ലാഹുവിന്റെ ഒരു ദാസൻ മാത്രമാണ്; അതിനാൽ നിങ്ങൾ എന്നെ 'അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസൻ, അവന്റെ റസൂൽ' എന്ന് മാത്രം വിളിക്കുവിൻ!

മുതരിഫ് തന്റെ പിതാവിൽ നിന്ന് വിവരിക്കുന്നു: ഞങ്ങൾ ബനൂ ആമിർ ഗോത്രത്തിന്റെ പ്രതിനിധി സംഘത്തോടൊപ്പം നബി(സ)യുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു പറഞ്ഞു: അങ്ങ് ഞങ്ങളുടെ യജമാനനാകുന്നു. അപ്പോൾ നബി (സ) അരുൾ ചെയ്തു: യഥാർത്ഥ യജമാനൻ അല്ലാഹുവത്രേ! തുടർന്ന് ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞു: അങ്ങ് ശ്രേഷ്ഠരിൽ ശ്രേഷ്ഠനും ഉദാരരിൽ മഹാനുമാണ്! അപ്പോൾ നബി (സ) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ സ്വന്തം കാര്യം പറയുക. ഇത്തരം അനാവശ്യ പുകഴ്ത്തലുകൾ നടത്തരുത്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ പൈശാചിക പ്രേരണകൾക്ക് വശംവദരാകും.

ഹദ്റത്ത് റബീഅ് ബിൻത് മുഅവ്വിദ് (റ) വിവരിക്കുന്നു:അവരുടെ വിവാഹവേളയിൽ പെൺകുട്ടികൾ ദഫ് മുട്ടിക്കൊണ്ട് ബദ്റിലെ ശുഹദാക്കളെ പ്രശംസിച്ച് പാട്ടുകൾ പാടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ ഒരു പെൺകുട്ടി പാടി: നാളെ എന്തു നടക്കുമെന്ന് അറിയുന്ന ഒരു നബി ഞങ്ങളിൽ ഉണ്ട്. അപ്പോൾ നബി (സ) പറഞ്ഞു: ആ വരി വിട്ടു കളഞ്ഞേക്കൂ, അതിനുമുമ്പ് നിങ്ങൾ പാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന വരികൾ മാത്രം പാടുക! അനാവശ്യ പ്രശംസകളും ശിർക്കിലേക്ക് നയിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകളും കടന്നുവന്നപ്പോഴെല്ലാം നബി (സ) തൽക്ഷണം അതിനെ തടയുകയും തിരുത്തുകയുമാണ് ചെയ്തത്.

ഹുസൂർ അൻവർ പറഞ്ഞു:

നബി (സ)യുടെ ഭവനത്തെയും താമസ കാര്യങ്ങളിൽ അനുവർത്തിച്ച ലാളിത്യത്തെയും കുറിച്ച് ചരിത്രത്തിൽ ഇപ്രകാരം രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു: ഹിജ്റയ്ക്ക് ശേഷം മസ്ജിദുന്നബവിയോട് ചേർന്ന് പത്തോ പതിനഞ്ചോ അടി മാത്രം വലുപ്പമുള്ള ഒരു ചെറിയ മുറി തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടു. അതിന്റെ വാതിൽ പള്ളിയിലേക്കാണ് തുറന്നിരുന്നത്; അവിടെ നിന്നാണ് നബി (സ) നമസ്കാരത്തിനായി പുറപ്പെട്ടിരുന്നത്.

പള്ളിയുടെ സമീപപ്രദേശങ്ങളിൽ ഹദ്റത്ത് ഹാരിസ ബിൻ നുഅ്മാൻ (റ) എന്ന സ്വഹാബിക്ക് നിരവധി വീടുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ഹദ്റത്ത് മിർസാ ബശീർ അഹ്മദ് സാഹിബ് (റ) തന്റെ സീറത്ത് ഖാത്തമുന്നബിയ്യീൻ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലും ചരിത്ര രേഖകളിലും വിശദീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നബി (സ) ഓരോ തവണ വിവാഹം ചെയ്യുമ്പോഴും ഹാരിസ (റ) തന്റെ വീടുകളിൽ ഒരോന്ന് നൽകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ ഒടുവിൽ ഹാരിസ (റ)-ന്റെ എല്ലാ വീടുകളും നബി (സ)യുടെ ഉപയോഗത്തിനായി മാറുകയായിരുന്നു! തന്റെ ജീവിതത്തിലെ അവസാനത്തെ പത്ത് വർഷങ്ങൾ നബി (സ) കഴിച്ചുകൂട്ടിയത് ആ ഒമ്പതു വീടുകളിലാണ്. ഒടുവിൽ ഹദ്റത്ത് ആയിശ (റ)യുടെ തിരുമുറിയിലാണ് അവിടുന്ന് ഖബറടക്കപ്പെട്ടതും. ആ വീടുകൾ മൺകട്ടകൾ, കളിമണ്ണ്, ഈന്തപ്പനയോലകൾ എന്നിവ കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചവയായിരുന്നു; സ്വകാര്യത നഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കാൻ അവയ്ക്ക് മുകളിൽ രോമം കൊണ്ടുള്ള കറുത്ത കമ്പിളികൾ വിരിച്ചിരുന്നു. ഓരോ മുറിയുടെയും നീളം ഏകദേശം അഞ്ച്

മീറ്ററും വീതി നാല് മീറ്ററുമായിരുന്നു. മുറ്റത്തിന്റെ വീതി ഏകദേശം മൂന്നര മീറ്ററായിരുന്നു. ഒന്ന് കൈ ഉയർത്തിയാൽ തൊടാൻ കഴിയുമായിരുന്നത്ര ഉയരമേ മേൽക്കൂരയ്ക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അഥാഅ് വിവരിക്കുന്നു: ഈ മുറികൾ പൊളിച്ചുനീക്കപ്പെട്ട ദിവസങ്ങളിൽ സഈദ് ബിൻ മുസ്സയ്യിബ് (റ) ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി: അല്ലാഹുവാണെ സത്യം, ഈ മുറികൾ അതേപടി നിലനിർത്തിയിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. നബി (സ) എത്രകണ്ട് ചുരുങ്ങിയ സൗകര്യങ്ങളിലാണ് ജീവിതം കഴിച്ചുകൂട്ടിയത് എന്ന് വരുംതലമുറകൾക്ക് നേരിൽ കാണാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നുവല്ലോ!

ഹദ്റത്ത് അബു ഉമാമ (റ) ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി: ഈ മുറികൾ അതേപടി നിലനിർത്തിയിരുന്നുവെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു.അതുവഴി ആളുകൾ മണിമാളികകൾ പണിയുന്നത് കുറച്ചേനെ.

ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ് (അ) അരുൾ ചെയ്തു: ആലോചിച്ചു നോക്കുക! പ്രവാചകത്വവാദം ഉന്നയിച്ച വേളയിൽ ആയിരക്കണക്കിന് പ്രതിസന്ധികളും ഭീഷണികളും തലപൊക്കിയിട്ടും, തിരുമേനി എന്തുമാത്രം ദൃഢചിത്തതയോടെയാണ് ആദ്യവസാനം തന്റെ നിലപാടിൽ അടിയുറച്ചുനിന്നത്. വിജയത്തെക്കുറിച്ച് ഒട്ടും പ്രതീക്ഷിക്കാൻ കഴിയാത്തത്ര ദുരിതങ്ങളും കഷ്ടപ്പാടുകളുമാണ് വർഷങ്ങളോളം അങ്ങേയ്ക്കും അനുയായികൾക്കും സഹിക്കേണ്ടി വന്നത്. ആ കഷ്ടപ്പാടുകൾ ദിനം പ്രതി വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു! അത്തരം പരീക്ഷണങ്ങളിൽ ക്ഷമയവലംബിച്ചാൽ ഏതെങ്കിലും ലൗകിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കാം എന്ന് ഊഹിക്കാൻ പോലും സാധിക്കുമായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ദീർഘകാലത്തിന് ശേഷം ഇസ്ലാം പൂർണ്ണമായ വിജയവും ആധിപത്യവും പ്രാപിച്ച ആ ധനസമൃദ്ധമായ നാളുകളിൽ പോലും അവിടുന്ന് യാതൊരു വിധ ഖജനാവുകളും ശേഖരിച്ചുവെക്കുകയോ രമ്യഹർമങ്ങൾ നിർമിക്കുകയോ ചെയ്തില്ല. മറിച്ച്, രാജ്യത്തേക്ക് വന്നുചേർന്ന സകല സമ്പത്തും അനാഥരുടെയും പാവപ്പെട്ടവരുടെയും വിധവകളുടെയും കടക്കാരുടെയും ക്ഷേമത്തിനും സംരക്ഷണത്തിനുമായി മാത്രമാണ് അവിടുന്ന് ചെലവഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്! അവിടുന്ന് ഒരിക്കൽ പോലും വയറു നിറയെ ഭക്ഷണം കഴിച്ചിരുന്നില്ല! ഹദ്റത്ത് ആയിശ (റ)യുടെ വീട്ടിൽ നബി (സ) യുടെ കിടക്ക തോൽ കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ചതായിരുന്നു; ഈന്തപ്പനയുടെ നാരുകൾ അതിൽ നിറച്ചിരുന്നു!

ഹദ്റത്ത് ഹഫ്സ (റ)-യുടെ പക്കൽ ഒരു കമ്പിളി പുതപ്പുണ്ടായിരുന്നു അവർ അത് രണ്ടായി മടക്കിയാണ് വിരിച്ചിരുന്നത്. ഒരിക്കൽ അവർ അത് നാലായി മടക്കി വിരിച്ചു. പിറ്റേദിവസം രാവിലെ നബി (സ) പറഞ്ഞു: അത് പഴയതുപോലെ രണ്ടായി തന്നെ വെക്കുക; കാരണം അതിന്റെ മൃദുത്വം രാത്രിയിലെ നമസ്കാരത്തിൽ എനിക്ക് തടസ്സമായിത്തീരുന്നു! അതുവഴി ഉദ്ദേശിച്ചത് ഉറക്കമല്ല, മറിച്ച് വിരിപ്പിൽ നിന്ന് എഴുന്നേറ്റുനിന്ന് ദീർഘമായി നമസ്കരിക്കുമ്പോഴുള്ള സന്തുലിതാവസ്ഥയും ഇബാദത്തിന്റെ ആത്മീയ ആനന്ദവുമാണ്.

ഹദ്റത്ത് ആയിശ (റ) വിവരിക്കുന്നു: വീടുകളിൽ രാത്രികാലങ്ങളിൽ വിളക്കുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. നബി (സ) സുജൂദ് ചെയ്യുമ്പോൾ എന്നെ കൈകൊണ്ട് തൊട്ടുണർത്തും; അതോടെ ഞാൻ എന്റെ കാലുകൾ ചുരുക്കിക്കൊടുക്കും. അവിടുന്ന് എഴുന്നേറ്റു നിൽക്കുമ്പോൾ ഞാൻ കാലുകൾ നീട്ടിവെക്കുകയും ചെയ്യും!

ഹദ്റത്ത് അബ്ദുല്ലാഹ് ബിൻ മസ്ഊദ് (റ) വിവരിക്കുന്നു:നബി(സ)ഒരുപായയിലാണ്കിടന്നുറങ്ങിയിരുന്നത്. അതുകാരണം അങ്ങയുടെ തിരുശരീരത്തിൽ പാടുകൾ വീണിരുന്നു! അതുകണ്ട അബ്ദുല്ലാഹ് ബിൻ മസ്ഊദ് (റ)ന് കരച്ചിൽ അടക്കാനായില്ല 'പേർഷ്യൻ ചക്രവർത്തി കിസ്റയും റോമൻ ചക്രവർത്തി കൈസറും പട്ടുവിരിപ്പുകളിലും മണിമാളികകളിലും വിശ്രമിക്കുമ്പോൾ അങ്ങയുടെ അവസ്ഥ ഇതാണല്ലോ'.നബി (സ) പറഞ്ഞു: കരയാതിരിക്കൂ! അവർക്ക് ഇഹലോകമുണ്ട്, നമുക്ക് പരലോകവും. ഒരു മരത്തണലിൽ അല്പം വിശ്രമിച്ച ശേഷം പെട്ടെന്ന് യാത്ര തുടരുന്ന യാത്രക്കാരനോട് എന്നെയും ഇഹലോകത്തെയും ഉപമിക്കാം. ഹദ്റത്ത് ഉമർ (റ) മേൽമുറിയിലെ പായയിൽ കിടക്കുന്ന നബി (സ)യെ കണ്ടു. അവിടുത്തെ തിരുശരീരത്തിൽ പായയുടെ പാടുകൾ പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നു; ശിരസ്സിനു താഴെ ഈന്തപ്പനത്തൊണ്ട് കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ തലയണയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അത് കണ്ടപ്പോൾ ഉമർ (റ) കരഞ്ഞുപോയി! നബി (സ) ചോദിച്ചു: അവർക്ക് ദുനിയാവും നമുക്ക് പരലോകവുമാണ് എന്നതിൽ നീ സന്തോഷിക്കുന്നില്ലേ?

ഈ സംഭവം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ് (അ) ഇപ്രകാരം അരുൾ ചെയ്തു: തീർച്ചയായും കടുത്ത ചൂടിൽ ഒട്ടകപ്പുറത്ത് യാത്ര ചെയ്യവേ ഒരു മരത്തണലിൽ അല്പം തണൽ പറ്റി, തന്റെ വിയർപ്പ് ഉണങ്ങിയ ഉടൻതന്നെ യാത്ര തുടരുന്ന ഒരു യാത്രികനെ

പോലെയാണ് താനെന്ന് നബിതിരുമേനി(സ) അരുളിയിരിക്കുന്നു.

ഹദ്റത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ് (റ) പറയുന്നു: സ്വത്തുക്കളുടെ വീതം വെപ്പിൽ നബി (സ) എത്രകണ്ട് സൂക്ഷ്മത പുലർത്തിയിരുന്നുവെന്നാൽ സ്വന്തം മകളായ ഫാത്വിമ (റ)-യ്ക്കും മരുമകനായ അലി (റ)യ്ക്കും അർഹതയുണ്ടായിരുന്നിട്ടും, വരുംകാലങ്ങളിലെ ഭരണാധികാരികൾ പൊതുമുതൽ സ്വന്തം ആവശ്യത്തിനായി ദുരുപയോഗം ചെയ്യാൻ അത് കാരണമായിത്തീരുമെന്ന് ഭയന്ന് അവിടുന്ന് അവർക്ക് ഒരു വേലക്കാരിയെ നൽകാൻ തയ്യാറായില്ല. ഹദ്റത്ത് അലി (റ)-യുടെ പ്രസ്താവന പ്രകാരം: ഹദ്റത്ത് ഫാത്വിമ (റ)യുടെ വിവാഹസ്സമ്മാനങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത് ഒരു പട്ടുചേലയും, ഈന്തപ്പന നാരുള്ള തൊലി കൊണ്ടുള്ള കിടക്കയും, ഗോതമ്പ് പൊടിക്കുന്ന രണ്ട് തിരികല്ലുകളും, ഒരു തോൽ സഞ്ചിയും, രണ്ട് മൺകുടങ്ങളും മാത്രമായിരുന്നു!

ഹദ്റത്ത് ആയിശയും ഹദ്റത്ത് ഉമ്മു സലമയും(റ) ചേർന്ന് മണ്ണ് കൊണ്ട് മുറികളുടെ ചുമരുകൾ തേപ്പുകൂട്ടുകയും, ഈന്തപ്പനത്തൊണ്ട് കൊണ്ട് രണ്ട് തലയണകൾ നിർമ്മിക്കുകയും, ഈന്തപ്പഴവും മുന്തിരിയും ശുദ്ധമായ വെള്ളവും അതിഥികൾക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തു. എന്നിട്ട് അവർ പറഞ്ഞു: ഹദ്റത്ത് ഫാത്വിമയുടെ വിവാഹത്തേക്കാൾ മനോഹരവും ലളിതവുമായ മറ്റൊരു വിവാഹവും ഞങ്ങൾ കണ്ടിട്ടില്ല!

ഹദ്റത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ് (റ) അരുളിച്ചെയ്യുന്നു: തന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ അവസാനഘട്ടത്തിൽ നബി(സ)ഒരുഭരണാധികാരിയും ചക്രവർത്തിയുമായിരുന്നെങ്കിലും അവിടുന്ന് വ്യക്തിപരമായി യാതൊരുവിധ ലൗകിക നേട്ടങ്ങളും നേടിയെടുക്കുകയണ്ടായില്ല! അവിടുന്ന് സ്വന്തമായി യാതൊരുവിധ സ്വത്തുക്കളും അവകാശപ്പെടുകയോ അവ അനന്തരാവകാശമായി ആർക്കും കൈമാറുകയോ ചെയ്തില്ല! വഫാത്ത് വേളയിൽ പോലും വീട്ടുചെലവുകൾക്കായി അവിടുത്തെ സ്വന്തം വസ്തുക്കൾ പണയപ്പെടുത്തിയ അവസ്ഥയിലായിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നത്! യുദ്ധമുതലുകളിൽ നിന്ന് ഹദ്റത്ത് ഫാത്തിമ (റ) ഒരു വേലക്കാരിയെ ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ നബി (സ) പറഞ്ഞു: ഈ സ്വത്ത് എന്റേതല്ല, അല്ലാഹുവിന്റേതാണ്! നീ അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിക്കുക; വേലക്കാരി എന്ന ചിന്ത മനസ്സിൽ നിന്ന് ഉപേക്ഷിക്കുക!

അസ്വദ് (റ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: ഹദ്റത്ത് ആയിശ (റ) ഇപ്രകാരം വിവരിക്കുകയുണ്ടായി നബി (സ) വീട്ടുകാരുടെ ജോലി കാര്യങ്ങളിൽ സഹായിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു; എന്നാൽ നമസ്കാര സമയം ആയാൽ അവിടുന്ന് നമസ്കാരത്തിനായി പള്ളിയിലേക്ക് പുറപ്പെടുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.

ഹദ്റത്ത് ഹസന ബിൻ ഖാലിദും ഹദ്റത്ത് സവാദ് ബിൻ ഖാലിദും (റ) വിവരിക്കുന്നു: നബി (സ) സ്വന്തം വീടിന്റെ മതിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അവർ രണ്ടുപേരും അങ്ങോട്ടൊപ്പം ചേരുകയുണ്ടായി.

ഹദ്റത്ത് ആഇശ (റ) പറയുന്നു: മറ്റു മനുഷ്യരെപ്പോലെ ഒരു മനുഷ്യൻ മാത്രമായിരുന്നു നബി (സ). അവിടുന്ന് സ്വന്തം വസ്ത്രങ്ങൾ സ്വയം വൃത്തിയാക്കുമായിരുന്നു, ആടിന്റെ പാൽ സ്വയം കറന്നെടുക്കുമായിരുന്നു, സ്വന്തം ജോലികൾ സ്വയം നിർവ്വഹിക്കുമായിരുന്നു! ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയും അങ്ങാടികളിലൂടെ നടന്നുപോവുകയും ചെയ്യുന്ന ദൈവദൂതനോ എന്ന് സത്യനിഷേധികൾ ചോദിക്കുമായിരുന്നു:. എന്നാൽ വിനയവും എളിമയും അവലംബിച്ച നബി(സ) അഹങ്കാരത്തിൽ നിന്ന് അകന്നുനിൽക്കാനുള്ള പ്രായോഗിക അധ്യാപനങ്ങൾ നൽകി.

ഹദ്റത്ത് അബൂ ഹുറൈറ (റ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: നബി (സ) അരുൾ ചെയ്തു: ആടുകളെ മേയ്ക്കാത്ത യാതൊരു പ്രവാചകനെയും അല്ലാഹു നിയോഗിച്ചിട്ടില്ല! സ്വഹാബികൾ ചോദിച്ചു: അങ്ങയോ?! അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: അതേ, ഞാൻ മക്കക്കാർക്കായി ചില ഖീറാത്തുകൾക്ക (തുച്ഛമായ വേതനം) പകരമായി ആടുകളെ മേയ്ച്ചിട്ടുണ്ട്! സൂറത്തുൽ ഖസസിലെ 28, 29 ആയത്തുകളിൽ ഹദ്റത്ത് മൂസാ (അ) വേതനത്തിന് ജോലി ചെയ്തിരുന്നതായി പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഖീറാത്ത് എന്നത് നാല് തൂക്കം വെള്ളിയുടെ മൂല്യമുള്ള ദർഹമിന്റെ ഭാഗമാണ് അഥവാ ഇത് ഒരു സ്ഥലത്തിന്റെ പേരല്ല, മറിച്ച് നൽകപ്പെട്ടിരുന്ന കൂലിയും വേതനവുമായിരുന്നു എന്നാണ് വ്യാഖ്യാതാക്കളും സയ്യിദ് സൈനുൽ ആബിദീൻ വലിയുല്ലാഹ് ഷാ സാഹിബും വ്യക്തമാക്കുന്നത്: അല്ലാമ ബുർഹാനുദ്ദീൻ ഹലബിയും ഇപ്രകാരം തന്നെയാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ് (അ) അരുളിച്ചെയ്യുന്നു: നബി (സ) തന്റെ ആദ്യകാല ജീവിതം അനാഥനും ദരിദ്രനുമായാണ് കഴിച്ചുകൂട്ടിയത്; അവിടുന്ന് ആടുകളെ മേയ്ക്കുകയുണ്ടായി. പ്രവാചകന്മാരിൽ ദാരിദ്ര്യം അവശേഷിപ്പിച്ചത്, അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ അഹങ്കാരം കടന്നുകൂടാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്!

ഒരിക്കൽ വനാന്തരങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകു

മ്പോൾ നബി (സ) സഹാബികളോട് ഒരു മരത്തിലെ മധുരമുള്ള പഴം കഴിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ആടുകളെ മേയ്ച്ചിരുന്ന കാലത്ത് താൻ ഈ പഴം കഴിക്കാറുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു.

ഹദ്റത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ് (റ) പറയുന്നു: റോമിലെയും പേർഷ്യയിലെയും വൻ ഭരണാധികാരികളിൽ നിന്നുള്ള കത്തുകളും സ്ഥാനപതികളുടെ സന്ദർശനങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുപോലും, നബി (സ) തനിക്കായി അടിമകളെയോ വേലക്കാരെയോ വെച്ചില്ല;മറിച്ച് വീട്ടുജോലികൾസ്വയംചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു! ലോകത്തെ ഭരണാധികാരിയായിരിക്കെ ദരിദ്രജീവിതം തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും, ലക്ഷക്കണക്കിന് രൂപ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ വിതരണം ചെയ്ത ശേഷം സ്വന്തം വീട്ടുജോലികൾ സ്വയം നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് റസൂൽ കരീം (സ)ന്റെയും അവിടുത്തെ വിശ്വസ്ത അനുയായികളുടെയും മാത്രം സവിശേഷതയാണ്.

ഖുതുബയുടെ അവസാനം ഹുസൂർ അൻവർ (അയ്യദഹുല്ലാഹ്), അടിച്ചമർത്തപ്പെടുന്ന പീഡിതരായ അഹ്മദികൾക്കായി പ്രത്യേകം പ്രാർഥിക്കാൻ ആഹ്വാനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി . സ്വാർത്ഥ താല്പര്യക്കാരും ഭീകരവാദികളുമായ ശക്തികൾ അഹ്മദികൾക്ക് മേൽ അക്രമങ്ങൾ അഴിച്ചുവിടുകയാണ്, സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ അവരെ പിന്തുണയ്ക്കുകയും ജഡ്ജിമാർ മതമൗലികവാദികളുടെ ഭയം കാരണം ജാമ്യം അനുവദിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അതുപോലെ മലേഷ്യയിലും ജമാഅത്ത് പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങൾ നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്;മസ്ജിദുകളിൽ റെയ്ഡുകൾ നടക്കുന്നു! അല്ലാഹു മലേഷ്യൻ അഹ്മദികളെയും കാത്തു രക്ഷിക്കുമാറാകട്ടെ!

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهٗ وَ نَسْتَعِيْنُهٗ وَ نَسْتَغْفِرُهٗ وَنُؤْمِنُ
بِهٖ وَ نَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَ نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَ
مِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ وَمَنْ
يُّضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ۔ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَ رَسُوْلُهٗ۔ عِبَادَ اللّٰهِ رَحِمَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَ الْاِحْسَانِ وَ اِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَ يَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ اُذْكُرُوا اللّٰهَ
يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوْهُ يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ۔

FRIDAY SERMON SUMMARY

DELIVERED BY

HAZRAT KHALIFATUL MASIH V(ATBA)

MASJID MUBARAK UK ON 16.10.2026

SUMMARIZED BY MAJLIS ANSARULLAH BHARAT

MALAYALAM TRANSLATION BY ARIF MOHAMMED BM

FOR MALAYALAM DESK, QADIAN

PUBLISHED BY NAZARAT NASHR-O-ISHAAT,

SADR ANJUMAN AHMADIYYA QADIAN 143516